

Ανοιχτή Επιστολή.

Ημερομηνία: 09/01/2019

Προς: Κυπριακή Δημοκρατία.

Θέμα: Δημόσια Υγεία πολιτών σε κίνδυνο από την χρόνια Έκθεση σε ακτινοβολία κεραίων κινητής τηλεφωνίας και άλλων πομπών ηλεκτρομαγνητισμού.

Σας αποστέλλουμε αυτή την επιστολή ως αποτέλεσμα ανεξάρτητης έρευνας, χωρίς σύγκρουση συμφερόντων, όσο αφορά τους κινδύνους που προκύπτουν στο θέμα εκπομπής ηλεκτρομαγνητικών πεδίων από κεραίες κινητής τηλεφωνίας, με σκοπό να κρούσουμε τον κώδωνα του κινδύνου για την δημόσια υγεία που οδηγείται στο γκρεμό και την καταστροφή, αν δεν ληφθούν μέτρα προστασίας.

Υπάρχουν πλέον ξεκάθαρα στοιχεία και έρευνες που μιλούν και κατηγοριοποιούν τα πεδία που παράγουν οι ηλεκτρονικές συσκευές όπως τηλέφωνα, wifi και κυρίως οι κεραίες τηλεπικοινωνιών ως **δυσνητικά καρκινογόνα Κατηγορία 2B από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας(WHO)**, Μάιος, 2011Q[1]. Σύμφωνα με νέες έρευνες είναι αιτία:

1. πονοκεφάλων[3,7,4],	7. αρρυθμίας[3,7,4]
2. ελλιπούς συγκέντρωσης[3,7,4],	8. ταχυκαρδίας [3,7,4,38]
3. δυσκολίας εκμάθησης[3,7,4],	9. ζημίας DNA[3,4, 7,10,16 ,42],
4. αδικαιολόγητης
κούρασης[3,7,4,38,43,44],	10. παιδικής Λευχαιμίας,
5. έλλειψης καθαρής σκέψης[3,7,4],	11. καρκίνου [3,7,10,4,16,17,18,19,20,42]
6. προβλήματα καρδιάς[3,7,4,38,43,44],	12. δημιουργίας Alzheimer.[3,7,4,41].

Νέες έρευνες και επιστήμονες ζητούν όπως αναθεωρηθεί η κατηγοριοποίηση των ηλεκτρομαγνητικών στο πεδίο συχνοτήτων της μη-ιονίζουσας από 2B δυσνητικά καρκινογόνο σε **ανώτερη βαθμίδα και κατηγορίας 1** (Group 1a Human Carcinogenic- Dr. Lennart Hardell and Dr. Michael Carlberg 2018, Dr. Anthony Miller, Ramazzini Institute 2018, National Toxicology Program 2018- US)

Ανησυχητικό ακόμη είναι το γεγονός ότι μέσα από την Διακήρυξη της Λευκωσίας, το Νοέμβριο του 2017 που συνυπογράφουν ο **Παγκύπριος Ιατρικός Σύλλογος, ο Ιατρικός Σύλλογος Αυστρίας και η Εθνική Επιτροπή "Περιβάλλον και Υγείας του παιδιού"** γίνεται ξεκάθαρη αναφορά ότι η **υπάρχουσα νομοθεσία και τα όρια είναι ανεπαρκή για προστασία των πολιτών** και χρειάζονται άμεσα επανακαθορισμό[7,3,6].Συνεπώς η υπάρχουσα νομοθεσία δεν προστατεύει τους πολίτες της.

"Τα υφιστάμενα όρια (ICNIRP/Κυπρου, EC Rec 1999/519) αφορούν μόνο την μικρής διάρκειας έκθεση και μόνο θερμικές επιπτώσεις, αγνοώντας την μακροχρόνια έκθεση, τις βιολογικές επιπτώσεις και την πιθανή καρκινογένεση! "

Δρ Πέτρος Αθαθαγγέλου
Πρόεδρος του Παγκύπριου
Ιατρικού Συλλόγου

ao. Univ.-Prof. Dr. Thomas Szekeres
President of the Austrian
Medical Chamber

Δρ Στέλλα Κάννα Μιχαηλίδου
Πρόεδρος Εθνικής Επιτροπής
Περιβάλλον και Υγεία του Παιδιού

Επιπρόσθετα, η Επίτροπος Δικαιωμάτων του Παιδιού, κ. Λήδα Κουρσουμπά μετά από τριετή έρευνα της εξέδωσε ειδικό έγγραφο τον Αυγουστο του 2019 με τίτλο, “Θέση Επιτρόπου Προστασία των Δικαιωμάτων του Παιδιού Λήδα Κουρσουμπά, αναφορικά με ισχυρισμούς για παραβίαση των δικαιωμάτων παιδιών λόγω έκθεσης σε ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία”.. Στο εν λόγω έγγραφο έρχεται και επιβεβαιώνει ότι υπάρχει κενό με την νομοθεσία και απαιτείται στρατηγικός σχεδιασμός και ένα πλαίσιο που θα θέσει ένα πλαίσιο προστασίας στο κοινό που νοιώθει και παραμένει απροστάτευτο. Ζητά επανακαθορισμό των Εθνικών Ορίων έκθεσης. Επίσης ζητά την σύσταση ειδικού συμβουλίου ανεξάρτητων ειδικών για θέματα μη- ιονίζουσας ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας.

Θα ήταν παράλειψη να μην αναφέρουμε ότι το ίδιο το Συμβούλιο τη Ευρώπης με απόφαση του (**Resolution 1815/2011**), έρχεται και κρούει το κώδωνα του κινδύνου στις χώρες και ζητά όπως τα εθνικά όρια μειωθούν 305 φορές σε σχέση με τα ισχύοντα όρια ICNIRP/Κυπρου για έκθεση μόλις **0.2 Volts** σε σχέση με τα 61 Volts ανα μέτρο σήμερα που ισχύουν στην Κύπρο. Επίσης, ζητά την εφαρμογή της Αρχής της Προφύλαξης και ALARA. Δυστυχώς μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει το οτιδήποτε από την Κυβέρνηση.

Αξιο αναφοράς είναι και το ότι το ίδιο το Ευρωκοινοβούλιο με απόφαση του χαρακτήρισε τα όρια ICNIRP/Κύπρου, “obsolete δηλαδή άκυρα (2007/2252(INI))”.

Ανησυχητική είναι η αυξανόμενη ηλεκτρομαγνητική ρύπανση του περιβάλλοντος από την ανεξέλεγκτη εξάπλωση κεραιών σε οικισμούς από τις εταιρείες τηλεπικοινωνιών αλλά και η συνεχιζόμενη αναβάθμισή τους που εντείνει τις αρνητικές για την υγεία επιδράσεις αφού πλέον γνωρίζουμε ότι η εγκατάσταση τους, μπορεί να τετραπλασιάσει τα κρούσματα καρκίνου εντός 500 μέτρων, βλέπε επιδημιολογικές έρευνες.[3,5,6,7,21,22,23,24,25,26,27,28].

Σημαντικό να αναφερθεί το ότι από τον Μάιο του 2015, 190 ειδικοί επιστήμονες στα θέματα των επιπτώσεων στην υγεία από την χρόνια έκθεση σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία κινητής τηλεφωνίας υπέβαλαν Διεθνής Διαμαρτυρία (International EMF Appeal) που απευθύνθηκε σε κορυφαίους ηγέτες, τα Ηνωμένα Έθνη, τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας(ΠΟΥ) και το Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον. Η Διαμαρτυρία επειγόντως ζητεί συγκεκριμένα μέτρα για μεγαλύτερη προστασία της υγείας που βρίσκεται σε μία τεράστια πρόκληση λόγω της ραγδαίας επέκτασης των ασύρματων επικοινωνιών. Από την 1η Σεπτεμβρίου 2018, 244 επιστήμονες έχουν υπογράψει την προσφυγή αυτή [6].

Ανησυχητικό είναι επίσης το γεγονός ότι σε δημόσια νοσοκομεία κοντά σε παιδιατρικές κλινικές αλλά και δημόσια σχολεία γίνεται εγκατάσταση Wi-Fi και κεραιών σε πολύ μικρή απόσταση. Γεγονός που πλέον στην Γαλλία έχει απαγορευτεί για τους ίδιους λόγους[9]. Να σημειωθεί το ίδιο το Υπουργείο Παιδείας εξέδωσε εγκύκλιο που απαγορεύει τα συστήματα WiFi εντός σχολείων της προ- δημοτικής και δημοτικής εκπαίδευσης λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που τέθηκαν από την εθνική επιτροπή «Περιβάλλον και Υγείας του παιδιού». [8]. Οι έρευνες δείχνουν ότι οι αναπτυσσόμενοι οργανισμοί δηλαδή μικρά παιδιά, έφηβοι και αδύναμοι οργανισμοί είναι ευπαθείς ομάδες και επηρεάζονται περισσότερο.[3,36,37].

Επίσης εκείνο που έχει διαφανεί είναι ότι η Βιομηχανία κινητής τηλεφωνίας, εσκεμμένα αποφεύγει να ενημερώσει καταλλήλως το κοινό αφού έχει άμεσα συμφέροντα, τα οποία είναι σε σύγκρουση με αυτά της υγείας του κοινού.[28,29,30] Η δημιουργία αντίληψης των προβλημάτων υγείας του ηλεκτρομαγνητισμού πιθανόν να μειώσει την χρήση των συσκευών αλλά και τις πωλήσεις κινητών σε όλες της ηλικίες. Συνεπώς πρέπει να γίνει παρέμβαση του δημοσίου για να καλύψει το κενό που παρουσιάζεται.

Μέσα στα πλαίσια της έρευνας που έχουμε διεξάγει τα στοιχεία είναι **το λιγότερο ανησυχητικά** και ως πολιτεία αν δεν λάβουμε άμεσα μέτρα πρόληψης τα προβλήματα υγείας θα αυξηθούν καθώς και η ποιότητα ζωής θα μειωθεί.

Ως πολιτεία θα πρέπει να ακολουθεί την αρχή του ALARA (as low as reasonably achievable)[2,4,5] αλλά και της αρχής της προφύλαξης(precautionary principle) [2, 48] που συναντάται στην νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης άρθρο 191, στην αυξανόμενη ηλεκτρομαγνητική εκπομπή και παραθέτουμε κάποια μέτρα που μπορεί να εφαρμοστούν προς όφελος της Δημόσιας Υγείας των πολιτών της :

1. **Εθνικά Όρια και μείωση τους:** Επανακαθορισμός νέων χαμηλών ορίων των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων σύμφωνα με άλλες Ευρωπαϊκές χώρες(Βέλγιο, Αυστρία, Ιταλία και Ρωσία). Τα υφιστάμενα είναι υπερβολικά ψηλά και έχουν τεθεί πολύ πιο παλιά το **1999** όταν ακόμη οι έρευνες ήταν ανεπαρκείς η σκοπίμως είχαν αποκρυφτεί με αποτέλεσμα το Υπουργείο Υγείας στην Κύπρο να παρουσιάζει ότι τα όρια τηρούνται και η έκθεσης του κοινού είναι εκατοντάδες φορές χαμηλότερη, ενώ η πραγματικότητα είναι άλλη, εκθέτοντας το σε αυξημένο κίνδυνο (σύμφωνα με οδηγία από το 1999/519/ΕΚ)[47] περί του περιορισμού της έκθεσης του κοινού σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία (0 Hz - 300 GHz). Νέες έρευνες δείχνουν ότι ακόμα και χαμηλής έντασης και ενέργειας ηλεκτρομαγνητικά πεδία να είναι επιβλαβή για το οργανισμό. *Τα όρια που έχουν τεθεί αφορούν μόνο μικρής διάρκειας έκθεση χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η χρόνια έκθεση και οι βιολογικές, μη θερμικές επιδράσεις της ακτινοβολίας καθώς επίσης και η έκθεση παιδιών σε ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία.

Συμπερασματικά με βάση όλα τα διαθέσιμα στοιχεία και επιστημονικές εκτιμήσεις προκύπτει ότι τουλάχιστον στο σπίτι και στο σχολείο τα επίπεδα έκθεσης σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να είναι περισσότερο από $10\mu\text{W}/\text{m}^2$ ($0.06\text{V}/\text{m}$) και κατά προτίμηση $<1\mu\text{W}/\text{m}^2$.Ισχύοντα όρια σήμερα στην Κύπρο είναι $10\ 000\ 000\ \mu\text{W}/\text{m}^2$![14].

Το ίδιο το Συμβούλιο της Ευρώπης 2011(1815) ζητά όπως γίνει μείωση σε 0.6 βολτς ανά μέτρο και 0.2 βολτς ανά μέτρο σε μεσοπρόθεσμο:

“8.2.1. set preventive thresholds for levels of long-term exposure to microwaves in all indoor areas, in accordance with the precautionary principle, not exceeding 0.6 volts per metre, and in the medium term to reduce it to 0.2 volts per metre;”

2. **Κοινό Δίκτυο Ασύρματης Υποδομής:** Το υφιστάμενο δίκτυο Cyta και MTN, Primetel και Cablenet να γίνει υποχρεωτικά κοινό (Join Venture) ή αλλιώς να δημιουργηθεί μονο ένας ιδιοκτήτης. Ο σκοπός να αποφευχθεί η αύξηση του αριθμού των κεραιών αθροίζοντας την συνολική έκθεση. Ήδη υπάρχει απόφαση για κοινό δίκτυο για fiber ενσύρματο δίκτυο.

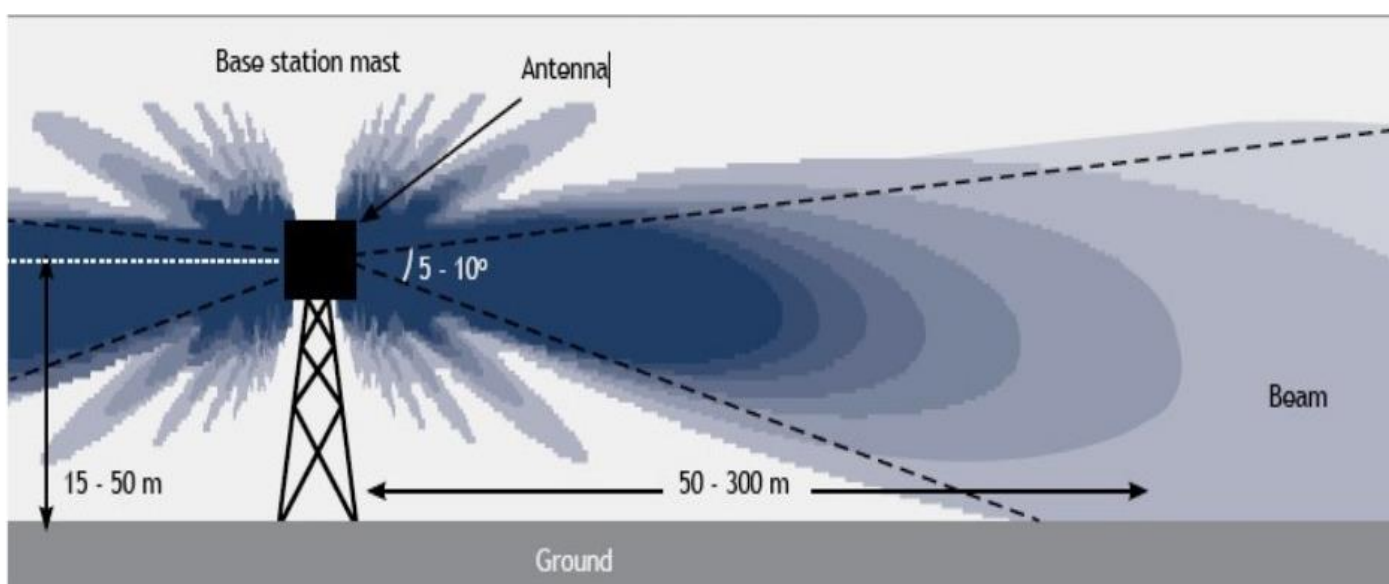
Για παράδειγμα εκεί που υπάρχει μία κεραία τηλεπικοινωνίας να απαγορεύεται να στηθεί διπλά/κοντά άλλη αφού και όλες οι εταιρείες μπορούν να εξυπηρετηθούν από μία όπως για παράδειγμα η Primetel παίρνει πρόσβαση στο δίκτυο από την Eric. Σύμφωνα με την αρχή της προφύλαξης η οποία υιοθετήθηκε το 2005 από την ΕΕ πρέπει να γίνεται η μείωση έκθεσης με οποιαδήποτε μέσο όταν υπάρχουν πιθανή κίνδυνοι.[48]Επίσης γνωρίζουμε ότι η Primetel και τώρα Cablenet προχωρά με δικό της ασύρματο 4G δικτύο και πρέπει να γίνει παρέμβαση και έλεγχος. Αν επιτραπεί η εξάπλωση τότε αυξάνονται τα διαφορετικά δίκτυα από 2 που είναι σήμερα σε 4 ενώ θα μπορούσαν να είναι 1 δίκτυο μειώνοντας έτσι τους πιθανούς ηλεκτρομαγνητικούς κινδύνους. Οι εταιρείες δεν χρειάζεται να ανταγωνίζονται πάνω στην ικανότητα λήψης σήματος αφού έχουν άλλους τρόπους να ανταγωνιστούν ειδικά όταν η υγεία των πολιτών βρίσκεται σε μεγαλύτερο κίνδυνο μέσω αυτού του ανταγωνιστικού συστήματος. Επίσης υπάρχει απόφαση για κοινό δίκτυο Fiber μεταξύ εταιρειών και θα πρέπει να ακολουθηθεί η ίδια πορεία για το ασύρματο το οποίο έχει κινδύνους υγείας πλέον καλά τεκμηριωμένους.

Ευρωπαϊκή Νομοθεσία, μέρος του άρθρου 191. Η Ευρωπαϊκή Νομοθεσία είναι υπεράνω της εθνικής: The Precautionary Principle (UNESCO) was adopted by EU 2005: “When human activities may lead to morally unacceptable harm that is scientifically plausible but uncertain, actions shall be taken to avoid or diminish that harm. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=LEGISSUM:I32042>

3. **Παγοποίηση 5G μέχρι απόδειξη της ασφάλειας για την υγεία:** Υπάρχει διεθνής έκκληση(5GAppeal) από επιστήμονες για αναστολή εισαγωγής του 5G λόγω του ότι το αυτό θα απαιτεί ακόμη πυκνότερη(περίπου 100 μέτρα) εγκατάσταση κεραιών αυξάνοντας δραματικά την έκθεση σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία ιδιαίτερα σε μικρά παιδιά και τις έγκυες γυναίκες καθώς και το περιβάλλον. Το 5G δίκτυο θα εγκατασταθεί πάνω από το υφιστάμενο 2G,3G, 4G, WiFi δίκτυο που είναι επίσης επικίνδυνα αθροίζοντας την ηλεκτρομαγνητική έκθεση. Συνεπώς απαγόρευση περαιτέρω αναβάθμισής των δικτύων σε 4G-5G μέχρι την εξαγωγή συμπερασμάτων από την πολιτεία και τους αρμόδιους φορείς όπως Βουλή και Υπουργείο Υγείας και λήψη προστατευτικών

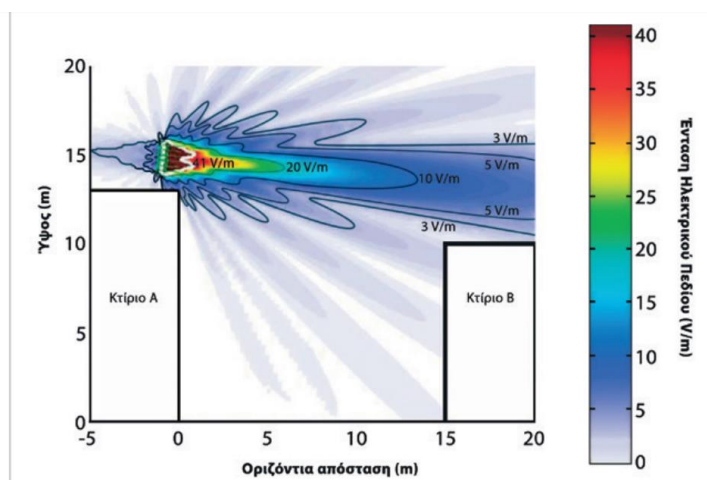
ρυθμιστικών κανόνων [2,3,40]. Οι αποφάσεις αυτές δεν πρέπει να λαμβάνονται με πολιτικό-οικονομικά συμφέροντα αλλά με επιστημονικά δεδομένα.

- 4. Παγοποίηση του 4G και των νέων αδειών για ασύρματα :** Η υφιστάμενη νομοθεσία είναι προβληματική και θα πρέπει να αναθεωρηθεί άμεσα. Οποιαδήποτε νέα αντένα απλά επιβαρύνει την ήδη προβληματική κατάσταση πέραν των 600 κεραιών είναι παράνομες. Συνεπώς παγοποίηση της ανάπτυξης μέχρι ως ότου εφαρμοστεί ένα ορθότερο πλαίσιο ανάπτυξης.
- 5. Χωροθέτηση κεραιών 500 μέτρα- Προστασία παιδιών και πολιτών:** Επαναξιολόγηση της εγκατάστασης των κεραιών και απαγόρευση εγκατάστασης τηλεπικοινωνιακών κεραιών σε απόσταση μικρότερη των 500 μέτρων από σχολεία, εκπαιδευτικά ιδρύματα, οικισμούς και νοσοκομεία. Αρκετές επιδημιολογικές έρευνες μιλούν για αρνητικές επιπτώσεις στην υγεία (σε κατοικούντες σε απόσταση μικρότερη των 500μ.) [3,6,7,20,21,22,23,24,25,26,27]. Μετακίνηση εκτός Αστικού κέντρου, από σχολεία, νηπιαγωγεία νοσοκομεία, οικισμούς ως άμεσο μέτρο. Ειδικό επιστήμονες κάνουν αναφορά για τουλάχιστο 500 μέτρα από τον πληθυσμό (B. Blake Levitt and Henry Lai 2010). Η ηλεκτρομαγνητική έκθεση μειώνεται αντιστρόφως ανάλογα του τετραγώνου της απόστασης.

- 6. Τουλάχιστο 50 μέτρα ύψος από το έδαφος ο εκπομπός τηλεπικοινωνιών:** Η οριζόντια έκθεση είναι πιο επικίνδυνη αφού η έκθεση είναι η μέγιστη σε τέτοιες περιπτώσεις. Ειδικό επιστήμονες μέσα από μελέτη καταλήξαν ότι η κεραία πρέπει να είναι τουλάχιστο 50 μέτρα από το έδαφος (B. Blake Levitt and Henry Lai 2010) .

- 7. Εγκατάσταση Μεταλλικών Πυλώνων:** Όταν η περιοχή θεωρείται οικιστική, τότε υποχρεωτικά θα πρέπει να απομακρύνονται οι κεραιές έξω από αυτή ακολουθώντας την αρχή της προφύλαξης (precautionary principle). Θα γίνεται υπόδειξη για εγκατάσταση των κεραιών σε ειδικούς **τηλεπικοινωνιακούς πυλώνες από μεταλλικές κατασκευές** και θα τοποθετούνται σε απόσταση 500 μέτρων τουλάχιστο από το πληθυσμό και στο ψηλότερο σημείο της περιοχής τουλάχιστο 50 μέτρα . Θα πρέπει να υπάρχει σημαντική διαφορά της κεραιάς από το χαμηλότερο κτίριο/πολυκατοικία.

8. **Η Χωροθέτηση πομπών να γίνεται από λειτουργούς του Κράτους:** σκοπός την εφαρμογή της αρχής της προφύλαξης, τον έλεγχο και την μείωση της παρανομίας. Τώρα η εταιρείες χωρίς να έχουν καν εξασφαλίσει άδειες, έρχονται και εγκαθιστούν κατά βούληση των εξοπλισμούς τους που πολλές φορές πέραν του ότι δεν έχουν σχετικές άδειες παραβιάζουν και την νομοθεσία περι εγκαταστάσεων κεραιών κινητής εντολή του Υπουργού Μεταφορών 2006.
9. **Τηλεόραση και για το ραδιόφωνο:** Αντένες για την τηλεόραση και για το ράδιο πρέπει να είναι σε απόσταση τουλάχιστο **2 χιλιομέτρων** με βάση επιστημονικές έρευνες διασφαλίζοντας την ασφάλεια των πολιτών. Μπορούν και αυτά να δημιουργήσουν ενήλικη και παιδική λευχαιμία [3, 50] Η εκπομπή τηλεόρασης όπως και ραδιοφώνου δουλεύουν σε KW (1KW=1000W) δηλαδή ένας εκπομπός τηλεόρασης ή δύναμη του μπορεί να είναι ακόμα και 2 χιλιάδες περισσότερη ισχύς από μια απλή κεραία κινητής. Η διεθνούς φήμης Dr. Magda Havas επιβεβαιώνει.

Table 1: Radio-frequency sources in India.

RF source	Operating frequency	Transmission powers	Numbers
AM towers	540–1600 kHz	100 KW	197 towers
FM towers	88–108 MHz	10 KW	503 towers
TV towers	180–220 MHz	40 KW	1201 towers
Cell towers	800, 900, 1800 MHz	20 W	5.4 lakh towers
Mobile phones	GSM-1800/CDMA GSM-900	1 W 2 W	800+ million
Wi-Fi	2.4–2.5 GHz	10–100 mW	Wi-Fi hot spots

Πηγή: S Sivani*, D Sudarsanam 2013 India.

10. **Μη-κάτοχοι πολεοδομικής άδειας:** Όταν η Πολεοδομική άδεια από τις Πολεοδομικές Αρχές δεν παρέχεται σε κεραία εκπομπής τηλεπικοινωνιών, **τότε θα πρέπει να διακόπτεται η παροχή ρεύματος άμεσα και εντός 30 ημερών από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ) διαφορετικά θα πρέπει να γίνει επιβάρυνση και των δύο εκάστοτε οργανισμών τηλεπικοινωνίας και ηλεκτρισμού με βαριά χρηματικά προστίμματα** από την συγκεκριμένη αρχή. Ο σκοπός είναι να προστατευτεί πραγματικά το κοινό. Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εταιρείες τηλεπικοινωνιών μπορεί να εκμεταλλεύονται την αδράνεια της πολιτείας για απομάκρυνση/παύση των κεραιών. Μη συμμόρφωση θα επιτρέπει στην εφαρμογή εξωδικαστικών προστίμων όπως πιο πάνω (βλέπετε σημείο 4).
11. **Πυλώνες υψηλής ηλεκτρικής τάσης:** Οι πυλώνες της ηλεκτρικής ενέργειας- υψηλής τάσης πρέπει να απαγορευτούν αν διέρχονται από κοντά/πάνω από οικίες/ κτίρια. Οι εγκατάσταση εντός της πόλης να γίνεται όσο πιο μακριά γίνεται τόσο από κύριες οικίες όσο και από κύριους δρόμους. (50-100 μέτρα ως ελάχιστο μέτρο). Υπάρχει έρευνα που μιλά για 100 % παρουσίαση Alzheimer αν διαμένει κάποιος 10 χρόνια κάτω από αυτόν εντός 50 μέτρων [41] Άλλες παθολογίες είναι παιδική λευχαιμία και καρκίνος [3]

Το Συμβούλιο της Ευρώπης στην κοινή απόφαση Resolution 1815 /2011 [49] ζητά όπως οι αρχές πάρουν τα κατάλληλα μέτρα όπως δημιουργίας αποστάσεων από τις οικίες σημείο 8.4 της έκθεσης.

“8.4. concerning the planning of electric power lines and relay antenna base stations:

8.4.1. *introduce town planning measures to keep high-voltage power lines and other electric installations at a safe distance from dwellings;*”

12. **Επαναξιολόγηση της τοποθεσίας των κεραιών:** Υπάρχουν αρκετά κτίρια στην Κύπρο που είναι πιο ψηλά από κτήρια στα οποία έχουν εγκατασταθεί κεραιές κινητής και εντός της κατεύθυνσης εκπομπής των κεραιών. Γεγονός που σύμφωνα με την **εντολή 3/2006 (ΚΔΠ341/2006)**, βρίσκεται σε σύγκρουση, δημιουργώντας θέμα άμεσης αφαίρεσης. [46] Αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης είναι οι περιόικοι να εκτίθενται άμεσα σε υψηλά επίπεδα ακτινοβολίας που σύμφωνα με τους ειδικούς Επιστήμονες Κυτταρικής Βιολογίας και Ραδιοβιολογίας, αυτή είναι επιβλαβής για την υγεία επειδή πρόκειται περί χρόνιας έκθεσης, πολύ πιο κάτω από τα συνιστάμενα εθνικά όρια έκθεσης τα οποία υιοθέτησε η Κυπριακή Δημοκρατία.
13. **Δημιουργία Κυβερνητικού Οργανισμού, Εθνική Επιτροπή, Προστασίας Μη-ιονίζουσα Ακτινοβολίας:** Ο σκοπός είναι η συλλογή, έρευνα και υπεύθυνο για τα εθνικά όρια και όρια ασφαλείας από την Μη-Ιονίζουσα ακτινοβολία που διέπει των εξοπλισμών που παράγουν ηλεκτρομαγνητισμό. Επιτροπή θα αποτελείται από ανεξάρτητους ειδικούς βιολόγους επιστήμονες που το έργο του είναι να θέτουν τα βιολογικά όρια ασφαλείας για οποιοδήποτε εξοπλισμό παράγει ηλεκτρομαγνητισμό. Η θητεία τους θα ανανεώνεται κάθε 3 χρόνια μετά από απόδειξη ότι δεν έχουν οποιαδήποτε σχέση βιομηχανία που διέπουν, διατηρώντας έτσι την ανεξαρτησία τους. Θα διέπουν δηλαδή τα όρια και την νομοθέσια κυρίως για τα κινητά, Wifi, Wifi-MAX, αντένες κινητής, αντένες τηλεόραση, αντένες, ραδιοφώνου ή οποιασδήποτε αντένες εκπομπής ηλεκτρομαγνητικών αλλά όπως και επίσης τα σύρματα χαμηλής, μεσαίας και ψηλής τάσης μεταφοράς ρεύματος. Ο σκοπός του θα είναι η προστασία του κοινού και της δημόσιας υγείας αλλά και ο απόδειξη της ασφάλειας το ηλεκτρομαγνητικών που εκπέμπονται από εξοπλισμό.

Επιπλέον Μέτρα.

14. **Ενσύρματα:** Επιχορήγηση και προώθησής ενσύρματων δικτύων. Χαμηλά τέλη για σταθερή, χορηγία για Fiber. Φορολόγηση λόγω της ηλεκτρομαγνητικής μόλυνσης στο περιβάλλον για τα ασύρματα δίκτυα 3G-4G/Wifi για την εκάστοτε αντένα.
15. Προώθηση πραγματικών καινοτόμων τεχνολογιών όπως το VLC (Virtual Light Communication) το οποίο έχει αναγνωριστεί ως η πραγματική καινοτομία και λύση στο χρόνιο πρόβλημα της ασύρματης ραδιοεπικοινωνίας. Το VLC χρησιμοποιεί φως για μεταφορά δεδομένων μεταξύ των συσκευών. Το φως είναι κάτι που έχει προσαρμοσθεί ο ανθρώπινος οργανισμός εκατομμύρια χρόνια καθώς επίσης δεν έχει το μηχανισμό να διαπεράσει αντικείμενα ανθρώπινα όργανα και να αλληλοεπιδράσει μεταξύ τους όπως ο ράδιο-μαγνητισμός που χρησιμοποιείται σήμερα στις επικοινωνίες.
16. **Ανθρώπινα Δικαιώματα:** Δικαίωμα στους πολίτες να αρνούνται την τοποθέτηση κεραιών στις γειτονιές τους μετά από συλλογή υπογραφών από την πλειοψηφία των κατοίκων της περιοχής. Η παροχή βασικού επιπέδου υγείας είναι θεμελιώδες δικαίωμα εκχωρημένο με βάση τα Ηνωμένα Έθνη.[38]
17. **Δήμοι και Δημοτικά Συμβούλια:** Τα Δημοτικά Συμβούλια αλλά και Δήμοι να έχουν την νομική δύναμη για έκδοση εξωδικαστικών βαριών προστίμων, απέναντι στις εταιρείες τηλεπικοινωνίας αλλά και τροφοδότησης ηλεκτρικής ενέργειας σε περίπτωση παραβίασης των αποφάσεων τους. Επίσης επιβολή προστίμων θα πρέπει να επιβάλλεται όταν οι Δήμοι δέχονται παρεμβάσεις στο έργο τους και ασκούνται πιέσεις με οποιοδήποτε μέσο, νομικό ή μη κατά την εκτέλεση του έργου τους που αφορά την χωροθέτηση ειδικού εξοπλισμού σε δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους από οποιοδήποτε νομικό ή μη πρόσωπο.
18. **Ελεύθερες Ζώνες:** Δημιουργία ελεύθερων ζωνών και πάρκων που δεν θα καλύπτονται από οποιοδήποτε ηλεκτρομαγνητισμό. Το να υπάρχει 4G παντού σημαίνει ότι ο πολίτης δεν μπορεί να αποφύγει την έκθεση ακόμα και σαν επιλογή καταπατώντας και τα ανθρώπινα δικαιώματα του.

19. **Διαφήμιση σε παιδιά:** Η διαφήμιση κινητών συσκευών που παράγουν ηλεκτρομαγνητικά πεδία αλλά και δικτύων είναι προβληματική και θα πρέπει να ακολουθηθεί η πορεία που ακολουθήθηκε για τα τσιγάρα με περιορισμούς στην προώθηση τους ιδίως σε παιδιά. Επίσης η διαφήμιση και προώθηση δημιουργεί ψευδή κοινή γνώμη ότι η συσκευές και τα δίκτυα 4G είναι ακίνδυνα ενώ δεν είναι.[9]
20. **Εκπαίδευση και προσωπική προστασία:** Να γίνουν εκστρατείες τόσο στην Δημόσια υπηρεσία, εκπαιδευτικά ιδρύματα όσο και στον Ιδιωτικό τομέα προς ενημέρωση και προστασία του κοινού για υιοθέτηση καλών πρακτικών για μείωση του κινδύνου από κινητά, WIFI και αντένες από τον ηλεκτρομαγνητικών αλλά ψυχολογικών φαινομένων κυρίως για παιδιά και βρέφη που πρέπει να προστατευτούν ιδιαίτερα. Όπως και προώθησης και εκπαίδευσης της ενσύρματης επικοινωνίας που είναι ασφαλή παρά της ασύρματης.

Να γίνει κάθε χρόνο ένα μάθημα σε κάθε τάξη στα μαθήματα των Νέων Ελληνικών. Τα διάφορα μέτρα προστασίας στα σχολεία των ηλεκτρομαγνητικών και ψυχολογικών παθογενειών που προκύπτουν από την τεχνολογία, κινητών/wifi .

Στα Πανεπιστήμια να γίνονται διαλέξεις σε όλα τα τμήματα κάθε αρχή του κάθε έτους.

21. **Απαγόρευση των κινητών κάτω των 15 ετών** κατά την διάρκεια των μαθημάτων και διαλλειμάτων. Στην Γαλλία από τον Σεπτέμβριο του 2019, η χρήση κινητών τηλεφώνων και ηλεκτρονικών συσκευών (π.χ. ηλεκτρονικό tablet ή έξυπνο ρολόι, κλπ) απαγορεύεται σε όλα τα σχολεία πρωτοβάθμιας (δημοτικά) και κατώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (γυμνάσια). Το μέτρο εφαρμόζεται και στη διάρκεια των διαλειμάτων και του μεσημεριανού τους γεύματος.

Σύμφωνα με τον Υπουργό Παιδείας της Γαλλίας:

«Η χρήση κινητών τηλεφώνων μπορεί να βλάψει σοβαρά την ικανότητα των μαθητών να παρακολουθούν το μάθημα και να συγκεντρώνονται, ικανότητες που είναι απαραίτητες για τη μάθηση. Η χρήση κινητών είναι επίσης η αιτία ενός μεγάλου μέρους των παραπτώσεων και αναταραχών που συμβαίνουν στα σχολεία. Τα κινητά τηλέφωνα μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο ζήλειας, εκβιασμού ή κλοπής μεταξύ συμμαθητών. Επιπλέον, η χρήση τους στο σχολείο μειώνει την ποιότητα ζωής της σχολικής κοινότητας, η οποία είναι απαραίτητη για την ευημερία των μαθητών. Τέλος, τα κινητά τηλέφωνα αποτελούν μερικές φορές εργαλείο της διαδικτυακής παρενόχλησης (cyberbullying) και μπορούν να διευκολύνουν την πρόσβαση των νέων σε βίαιες εικόνες και, ειδικότερα, στην πορνογραφία, μέσω του Διαδικτύου. Στη σημερινή εποχή τα παιδιά δεν παίζουν πια, είναι όλα μπροστά από τα smartphones και από εκπαιδευτικής άποψης αυτό αποτελεί πρόβλημα. Ιδιαίτερα τα παιδιά ηλικίας κάτω των επτά ετών είναι σημαντικό να μη βρίσκονται μπροστά από μια οθόνη τηλεφώνου”.

22. **Θωράκιση (ηλεκτρομαγνητική θωράκιση):** Όταν διαπιστώνεται μετά από μετρήσεις ότι τα ηλεκτρομαγνητικά όρια είναι πέραν από τα επιτρεπτά για την υγεία (σύμφωνα με τα συνιστάμενα όρια 0,04 V/m στα 900Mhz) και ο χώρος αποτελεί σχολείο, εκπαιδευτικά ιδρύματα, οικισμούς(σπίτια) και δημόσια νοσοκομεία τότε θα πρέπει να γίνονται οι ανάλογες ενέργειες για μείωση. Σε περίπτωση μη μετακίνησης κεραίας ή την μη μείωση των πεδίων σε σύντομο χρονικό περιθώριο, δηλαδή εντός 1 μήνα από την ημέρα μέτρησης τότε θα πρέπει να γίνεται ηλεκτρομαγνητική θωράκιση του χώρου άμεσα εντός περαιτέρω 1 μήνα. Μη συμμόρφωση θα επιτρέπει στους Δήμους αλλά και Υπουργείο Υγείας την επιβολή εξωδικαστικών προστίμων για την κάθε ημέρα παραμονής της υπάρχουσας ηλεκτρομαγνητικής έκθεσης. Το κόστος θωράκισης θα το επωμίζονται οι εταιρείες τηλεπικοινωνιών/ τροφοδοσίας ηλεκτρικής ενέργειας αφού ο ιδιωτικός εξοπλισμός τους ανήκει.

Σημείωση: Η ηλεκτρομαγνητική θωράκιση μπορεί να γίνει με ειδικά υλικά τα οποία μπορούν να μειώσουν τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία που διέρχονται της τοιχοπείας του κτιρίου από διάφορες ηλεκτρομαγνητικές συσκευές παραγωγής όπως είναι οι κεραίες. Τέτοια υλικά είναι ειδικές μογιές βαφής που περιέχουν γραφίτη ,αλλά και ειδικά υφάσματα όπως κουρτίνες και άλλα που έχουν παρόμοιες ιδιότητες και τοποθετούνται μπροστά από παράθυρα. Επίσης τα υπνοδωμάτια των κτιρίων όπου γίνεται εφαρμογή της

ηλεκτρομαγνητικής ασπίδας, θα πρέπει να γίνεται και η ανάλογη χρήση του Faraday cage για επιπλέον προστασία κατά τον ύπνο.

23. **Ειδική Ρύθμιση:** Επιλογή στους πολίτες να κλείνονται αυτόματα τα συστήματα 4G ή WIFI από την εκ άστοτε τηλεπικοινωνιακή αρχή κατά την διάρκεια της νύχτας. Κατά την διάρκεια της νύχτας είναι η στιγμή όπου ο ανθρώπινος οργανισμός αναπληρώνει και ενισχύει το ανοσοποιητικό του σύστημα από τις διάφορες φθορές όπως ηλεκτρομαγνητική έκθεση. Πρέπει να υπάρχει κάποια παύση των ιδιωτικών συστημάτων WIFI μέσω κεντρικού συστήματος, να υπάρχει δηλαδή ως ρύθμιση από την τηλεπικοινωνιακή αρχή μετά από προεπιλογή του πελάτη ή/και παύση λειτουργίας των αντενών 4G/Wifi για κάποιες ώρες πχ 0:00π.μ – 6:00 π.μ με σκοπό ξανά την μείωση της ηλεκτρομαγνητικής έκθεσης. Δεν υπάρχει λόγος να εκτίθενται οι πολίτες από την στιγμή που δεν τα χρησιμοποιούν. Επίσης αυτό το μέτρο μπορεί να μειώσει την κατανάλωση ρεύματος τόσο από του πολίτες τόσο από της τηλεπικοινωνιακές αρχές εξοικονομώντας, χρήμα και κόστος και για τους δύο κατά την διάρκεια της νύχτας. Επίσης σημαίνει ότι αυτόματα η έκθεση μειώνεται κατά το ¼ κατά την διάρκεια της μέρας. Το δίκτυο μπορεί να λειτουργά με πρόσβαση στο GSM μόνο για τηλέφωνα και μηνύματα όπως επίσης και το ethernet(Ενσύρματο Internet) καθόλη την διάρκεια της μέρας.
24. **Μετρήσεις:** Ηλεκτρομαγνητική μέτρηση πρέπει να γίνεται και εντός υποχρεωτικά των κτιρίων των σχολείων, των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, των οικιών και των νοσηλευτηρίων που γειτνιάζουν με ήδη εγκατεστημένες κεραίες, για εξαγωγή συμπερασμάτων. Σε καμία περίπτωση οι μετρήσεις δεν πρέπει να περιορίζονται σε χώρους κάτω από την κεραία αλλά πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στα κτίρια που είναι σε παρόμοιο ύψος και να γίνεται μέτρηση μέσα από αυτά.

Σαν πολίτες δεν έχουμε την πρόθεση να εναντιωθούμε στην ανάπτυξη των τηλεπικοινωνιακών εταιρειών και εταιρειών τροφοδοσίας ηλεκτρικής ενέργειας ή οποιασδήποτε εταιρείας. Όμως η ανάπτυξη πρέπει να γίνει με σωστούς κανόνες, που στο παρόν είναι ανεπαρκείς και θέτουν τους πολίτες αλλά και πιο σημαντικό τους νέους, βρέφη και παιδιά καθώς και άλλες ευάλωτες ομάδες, σε ένα τεράστιων διαστάσεων κίνδυνο. Τα μέτρα έπρεπε να είχαν εφαρμοστεί από καιρό, συνεπώς η γρήγορες ενέργειες είναι πλέον απαραίτητες.

Είμαστε στην διάθεση σας για να σας παραθέσουμε τις έρευνες αλλά και για να σας επιλύσουμε οποιοσδήποτε απορίες.

Με εκτίμηση,

EMF Cyprus,

Παραρτήματα:

1. The WHO/International Agency for Research on Cancer (IARC) has classified radiofrequency electromagnetic fields as **possibly carcinogenic to humans (Group 2B)**, Lyon, France, May 31, 2011, https://www.iarc.fr/wp-content/uploads/2018/07/pr208_E.pdf
2. **Parliamentary Assembly Council of Europe** (2011). Resolution on the potential dangers of electromagnetic fields and their effect on the environment (Resolution 1815), 2014, from <http://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-en.asp?fileid=17994>
3. **Bioinitiative Report (2012)**. THE BIOINITIATIVE REPORT 2012 - A Rationale for Biologically-based Public Exposure Standards for Electromagnetic Fields (ELF and RF), 2014, from <http://www.bioinitiative.org/>
4. The **EUROPA EM-EMF Guideline 2016** states that "there is strong evidence that long-term exposure to certain EMFs is a risk factor for diseases such as certain cancers, Alzheimer's disease, and male infertility...Common EHS (electromagnetic hypersensitivity) symptoms include headaches, concentration difficulties, sleep problems, depression, lack of energy, fatigue, and flu-like symptoms." <https://www.degruyter.com/view/j/reveh.2016.31.issue-3/reveh-2016-0011/reveh-2016-0011.xml>
5. The **European Environment Agency (EEA)** is warning for "Radiation risk from everyday devices" in spite of the radiation being below the WHO/ICNIRP standards <https://www.eea.europa.eu/highlights/radiation-risk-from-everyday-devices-assessed>
6. **International Appeal Scientists** In May 2015, 190 scientists submitted the International EMF Scientist

- Appeal addressed to the top leaders at the United Nations, the World Health Organization, and the UN Environment Program. The Appeal urgently calls for greater health protection in the midst of what has become an historic, global phenomenon -- the rapid expansion and proliferation of wireless communications and electrical technologies. The possible impact of deployment of these technologies on human health has not yet been thoroughly studied. As of September 1, 2018, 244 scientists have signed the Appeal call for Protection from Non-ionizing Electromagnetic Field Exposure <https://emfscientist.org/index.php/emf-scientist-appeal>
7. Διακήρυξη Λευκωσίας για τα Ηλεκτρομαγνητικά Πεδία Ραδιοκυμάτων - Νοέμβριος 2017 <http://www.cyprus-child-environment.org/easyconsole.cfm/id/428>
 8. Αναθεωρημένη εγκύκλιος αναφορικά με την εγκατάσταση και χρήση ασύρματου δικτύου (Wi-Fi) σε σχολεία της Δημοτικής και Προδημοτικής Εκπαίδευσης <http://enimerosi.moec.gov.cy/archeia/1/ypp6121a>
 9. France: New National Law Bans WIFI In Nursery School <https://ehtrust.org/france-new-national-law-bans-wifi-nursery-school/>
 10. The **US National Toxicology Program (NTP)** has carried out extensive rodent toxicology and carcinogenesis studies of radiofrequency radiation (RFR) at frequencies and modulations used in the US telecommunications industry. 2016 NTP study preliminary results showing that cell phone radiation causes cancer and DNA damage in rats. This \$25 million study is the gold standard of EMF research and makes it clear that our current wireless safety standards do not adequately protect the public <https://phpa.health.maryland.gov/OEHFP/EH/Shared%20Documents/CEHPAC/December%2013%20CEHPAC%20Comments%20Part%201.pdf>
 11. Rakefet Czerninski, Avi Zini, and Harold D. Sgan-Cohen, "Risk of Parotid Malignant Tumors in Israel (1970-2006)," *Epidemiology* 22, no. 1 (2011): 130-131, doi: 10.1097/EDE.0b013e3181feb9f0. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3370031/>
 12. German report on 878 Russian studies from 1960-1997 regarding the health effects of EMF. This report was buried by the German government as soon as it was published because of the consequences of its findings. <https://www.emfanalysis.com/wp-content/uploads/2017/01/German-Report-on-878-Russian-EMF-Health-Studies.pdf>
 13. Mobile phone use and risk for intracranial tumors and salivary gland tumors – A meta-analysis 2017 meta-analysis performed in the EU looking at 24 major brain tumor studies (24,000 cases vs 50,000 controls) shows a significantly higher risk of brain tumors after 10 years of mobile phone use. <http://ijomeh.eu/Mobile-phone-use-and-risk-for-intracranial-tumors-and-salivary-gland-tumors-A-meta-analysis,63713,0,2.html>
 14. Διαθέσιμα Όρια και Καθοδηγητικά Επίπεδα/Κριτήρια έκθεσης στην Μη Ιονίζουσα Ακτινοβολία Οδηγητικά Επίπεδα/ Κριτήρια Καθηγητής Λούκας Μαργαρίτης και Δρ. Στέλλα Κάννα Μιχαηλίδου Φεβρουάριος 2016 <https://www.dropbox.com/s/1k6pl758sarka9v/Correct%20Limits.pdf?dl=0>
- 5G Network – Appeal.**
15. Scientists warn of potential serious health effects of 5G September 13, 2017. The undersigned, more than 180 scientists and doctors from 35 countries, recommend a moratorium on the roll-out of the fifth generation, 5G, for telecommunication until potential hazards for human health and the environment have been fully investigated by scientists independent from industry. 5G will substantially increase exposure to radiofrequency electromagnetic fields (RF-EMF) on top of the 2G, 3G, 4G, Wi-Fi, etc. for telecommunications already in place. RF-EMF has been proven to be harmful for humans and the environment. <https://ehtrust.org/wp-content/uploads/Scientist-5G-appeal-2017.pdf>
- Cancer Specific Studies:**
16. The **Ramazzini Institute (RI) Report** of final results regarding brain and heart tumors in Sprague-Dawley rats exposed from prenatal life until natural death to mobile phone radiofrequency field representative of a 1.8 GHz GSM base station environmental emission. L. Falcioni, L. Bua, E. Tibaldi, M. Lauriola, L. De Angelis, F. Gnudi, D. Mandrioli, M. Manservigi, F. Manservigi, <https://ehtrust.org/wp-content/uploads/Belpoggi-Heart-and-Brain-Tumors-Base-Station-2018.pdf>
 17. Long-term study from Swedish scientist Lennart Hardell (published October 2014) on glioma and acoustic neuroma brain tumors showing that RF is carcinogenic. The scientist calls for RF to be labelled an **IARC Class 1**

Carcinogen (meaning *definitely* carcinogenic to humans) and recommends urgent revision to safety guidelines. [http://www.pathophysiologyjournal.com/article/S0928-4680\(14\)00064-9/fulltext](http://www.pathophysiologyjournal.com/article/S0928-4680(14)00064-9/fulltext)

18. Mobile phone use and risk for intracranial tumors and salivary gland tumors – A meta-analysis 2017 meta-analysis performed in the EU looking at 24 major brain tumor studies (24,000 cases vs 50,000 controls) shows a significantly higher risk of brain tumors after 10 years of mobile phone use. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/28220905>
19. Brain cancer rates have doubled in Denmark the past 10 years: <http://microwavenews.com/short-takes-archive/spike-brain-cancer-denmark>
20. Swedish brain cancer rates have increased 30% since 2008: <http://www.stralskyddsstiftelsen.se/2014/10/increase-brain-tumors/>

Base Stations Specific studies:

21. One of the leading experts on EMF, Dr Magda Havas explains the biological effects and risks on health and in great detail of the EMF emitted from Antennas. Maybe one of the best analysis on the EMF. Analysis of Health and Environmental Effects of Proposed San Francisco Earthlink Wi-Fi Network https://www.powerwatch.org.uk/pdfs/20061232_havas.pdf
22. The Influence of Being Physically Near to a Cell Phone Transmission Mast on the Incidence of Cancer. Horst Eger, Klaus Uwe Hagen, Birgitt Lucas, Peter Vogel, Helmut Voit. Published in Umwelt-Medizin-Gesellschaft 17,4 2004, as: 'Einfluss der räumlichen Nähe von Mobilfunksendeanlagen auf die Krebsinzidenz' <http://www.tetrawatch.net/papers/naila.pdf>
23. INCREASED INCIDENCE OF CANCER NEAR A CELL-PHONE TRANSMITTER STATION Wolf R, Wolf D, (April 2004) Increased incidence of cancer near a cell-phone transmitter station, International Journal of Cancer Prevention, 1(2) April 2004 <https://pdfs.semanticscholar.org/ee87/d78a4b9c12983b0cbeff1df69e535a6a6f6a.pdf>
24. Neurobehavioral effects among inhabitants around mobile phone base stations author links open overlay panel G. Abdel-Rassoul O. Abou El-Fateh M. Abou Salem A. Michael F. Farahat M. El-Batanouny E. Salem Community, Environmental and Occupational Medicine Department, Faculty of Medicine, Menoufiya University, Shebin El-Kom, Egypt <https://www.iddd.de/umtsno/emfkrebs/EgyptStudy.pdf>

25. THE MICROWAVE SYNDROME – FURTHER ASPECTS OF A SPANISH STUDY, Oberfeld Gerd¹, Navarro A. Enrique³, Portoles Manuel², Maestu Ceferino⁴, Gomez-Perretta Corresponding author: Dr. Gerd Oberfeld, Public Health Department Salzburg, PO Box 527, 5010 Salzburg, Phone 0043 662 8042-2969, Fax 0043 66 8042-3056, gerd.oberfeld@salzburg.gv.at

26. How Exposure to GSM & TETRA Base-station Radiation can Adversely Affect Humans by G J Hyland December, 2000 <http://www.basingstoke.gov.uk/planning/telecoms/inquiry/speakerbiogs.asp>

Associate Fellow, Department of Physics, University of Warwick, Coventry, UK, Executive Member, International Institute of Biophysics, Neuss-Holzheim, Germany

27. Levitt, B.B. and Lai, H. Biological effects from exposure to electromagnetic radiation emitted by cell tower base stations and other antenna arrays. Environmental Reviews 18:369-395, 2010. <http://www.nrcresearchpress.com/doi/abs/10.1139/A10-018#XEco8FwzaM8>

28. 10 out of 14 peer-reviewed studies on base stations found significant increases in symptoms and conform to WHO standards of scientific quality https://www.emfanalysis.com/wp-content/uploads/2016/06/10_out_of_14_peer-reviewed_studies_on_cellular_base_stations.pdf

Conflict of interest:

29. Conflict of Interest: How the Federal Communications Commission Is Dominated by the Industries It Presumably Regulates By Norm Alster http://ethics.harvard.edu/files/center-for-ethics/files/capturedagency_alster.pdf "Captured Agency" report on how the FCC is completely dominated by the wireless industry that it supposedly regulates. Published June 2015 by investigative journalist Norm Alster and the Harvard University Center for Ethics. Mr. Alster also wrote about the Dot Com Crash and the 2008 Financial Crisis before they happened. How the Federal Communications Commission Is Dominated by the Industries It Presumably Regulates By Norm Alster -- Copyright: This ebook is available under the Creative Commons 4.0 license. <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/> Published by: Edmond J. Safra Center for Ethics Harvard University 124 Mount Auburn Street, Suite 520N Cambridge, MA 02138 USA <http://www.ethics.harvard.edu/>.

30. Motorola has "war-gamed" the science since 1994: http://www.huffingtonpost.com/devra-davis-phd/cell-phones-brain-cancer_b_3232534.html

31. Nokia has held patents since 1998 that would reduce the irradiation of cell phone users – but did not

utilize the technology: <http://betweenrockandhardplace.wordpress.com/2014/10/20/former-nokia-ctos-multiple-sclerosis-and-nokias-patents-to-prevent-it/>

32. Ford Motor Company commissioned this study in 1965 which shows the numerous damaging biological effects of microwave radiation. It notes in particular how damaging microwave radiation is to the central nervous system. <https://www.emfanalysis.com/wp-content/uploads/2018/12/German-Ford-Motor-company-The-Effect-of-Microwaves-on-The-Central-Nervous-System.pdf>

WIFI specific :

33. Wi-Fi in Canadian Schools: A Health and Safety Issue Peer-reviewed **scientific studies (50)** documenting potentially harmful biological effects of Wi-Fi frequency (2.4-2.45 GHz) at or below Health Canada's Safety Code 61 guidelines and recommendations for precautionary measures. By Margaret Friesen M.Sc. on behalf of Canadians for Safe Technology*-28 November 2015 https://www.cqlpe.ca/pdf/C4STWiFi_in_Schools28Nov2015.pdf
34. 2017 study showing 2.45 GHz WiFi significantly impacts the endocrine system of young rats, particularly the pancreas. The study showed that "serum glucose, lipase and amylase levels were higher in the EMR group, and the results were significant, indicating both endocrine and exocrine cell damage." <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1687850717300468>
35. 2015 study showing that 2.45 GHz WiFi may be accepted as one of the major risk factors for brain tumors and other neurodegenerative diseases: Effects of 2.4 GHz WiFi on microRNA Brain Tissue <https://www.emfanalysis.com/wp-content/uploads/2015/07/Effects-of-2.4-GHz-WiFi-on-microRNA-Brain-Tissue.pdf>
36. 2015 study showing 2.45 GHz WiFi decreases sperm function. Researchers conclude that "there should be major concern regarding the exposure to Wi-Fi networks existing in the vicinity of our living places." <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4503846/>
37. Harvard Pediatric Neurologist states dangers of Wi-Fi in classrooms and potential autism link: Harvard Pediatrician EMF Dangers for Children <https://www.emfanalysis.com/wp-content/uploads/2014/10/Harvard-Pediatrician-EMF-Dangers-for-Children.pdf>
38. Radiation from wireless technology affects the blood, the heart, and the autonomic nervous

system <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/24192494>

39. Guiding Principles on Business and Human Rights Implementing the United Nations "Protect, Respect and Fulfill" Framework https://www.ohchr.org/Documents/Publications/GuidingPrinciplesBusinessHR_EN.pdf
40. Scientists and doctors warn of potential serious health effects of 5G <http://www.5gappeal.eu/scientists-and-doctors-warn-of-potential-serious-health-effects-of-5g/>
41. Anke Huss et al., "Residence Near Power Lines and Mortality From Neurodegenerative Diseases: Longitudinal Study of the Swiss Population," American Journal of Epidemiology 169, no. 2 (2008): 167-175, doi: 10.1093/aje/kwn297, <https://academic.oup.com/aje/article/169/2/167/95445>
42. Electromagnetic fields and DNA damage J.L. Phillips a,*, N.P. Singh b, H. Laib Department of Chemistry, University of Colorado at Colorado Springs, Colorado Springs, CO 80918, USA Department of Bioengineering, University of Washington, Seattle, WA 98195, USA. [https://www.pathophysiologyjournal.com/article/S0928-4680\(09\)00014-5/pdf](https://www.pathophysiologyjournal.com/article/S0928-4680(09)00014-5/pdf)
43. 1994 U.S. Air Force study confirming existence of non-thermal EMF effects, including alterations to the central nervous system and cardiovascular system: Air Force Study showing non-thermal effects <https://www.emfanalysis.com/wp-content/uploads/2014/10/Air-Force-Study-showing-non-thermal-effects.pdf>
44. Declassified 1976 Defense Intelligence Agency report showing that military personnel exposed to non-thermal microwave radiation experienced "headaches, fatigue, dizziness, irritability, sleeplessness, depression, anxiety, forgetfulness and lack of concentration." Defense Intelligence Agency 1976 Report on Biological Effects of EMF <https://www.emfanalysis.com/wp-content/uploads/2015/01/Defense-Intelligence-Agency-1976-Report-on-Biological-Effects-of-EMF.pdf>
45. Australian research agency collection of RF research from government agencies around the world: <http://www.orsaa.org/research-papers.html>
46. 16.8.17 Πολιτική και Διαδικασίες για την Εγκατάσταση και Λειτουργία Σταθμών Ραδιοεπικοινωνίας με Δυνατότητα Εκπομπής
47. ICNIRP GUIDELINES <https://www.icnirp.org/cms/upload/publications/ICNIRPemfcdl.pdf>
48. The Precautionary Principle (UNESCO) was adopted by EU 2005: "When human activities

may lead to morally unacceptable harm that is scientifically plausible but uncertain, actions shall be taken to avoid or diminish that harm.<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000139578>

49. " Resolution 1815 (Council of Europe, 2011):
"Take all reasonable measures to reduce exposure to electromagnetic fields, especially to radio frequencies from mobile phones, and particularly the exposure to children and young people who seem to be most at risk from head tumours...Assembly strongly recommends that the ALARA (as low as reasonably achievable) principle is applied, covering both the so-called thermal effects and the athermic [non-thermal] or biological effects of electromagnetic emissions or radiation" and to "improve risk-assessment standards and quality".

50. Adult and childhood leukemia near a high-power radio station in Rome, Italy. *epidem.* By: Michelozzi P, Capon A, Kirchmayer U, Forastiere F, Biggeri A, Barca A, Perucci CA Published in: *Am J Epidemiol* 2002; 155 (12): 1096-1103
51. Comments on the US National Toxicology Program technical reports on toxicology and carcinogenesis study in rats exposed to whole-body radiofrequency radiation at 900 MHz and in mice exposed to whole-body radiofrequency radiation at 1,900 MHz LENNART HARDELL^{1,2} and MICHAEL CARLBERG^{1,2}